

3 Новым годам!

БЕЛАРУСКИ

УНІВЕРСІТЭТ

Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

18 снежня 2003 года, чацвер, № 20 (1885)

Васіль Стражаў:

“Упэўненасці ў сабе і ва ўніверсітэце!”

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт з'яўляецца вядучай вышэйшай навучальнай установай у нацыянальнай сістэме адукацыі. Натуральна, што з прыходам новага рэктара ў БДУ шмат што зменяцца ў навучальным працэсе, дый не толькі. Мы сустрэліся з Васілём Іванавічам Стражаўм, каб высветліць яго пункт погляду на далейшае развіццё ўніверсітэта.

— Васіль Іванавіч, перад Вамі сёння пастаўлена задача вярнуць ўніверсітэт да класічнай мадэлі. Як Вы ўяўляеце сабе гэты працэс?

— Па-першае, усё павінна адбывацца толькі эвалюцыйным шляхам. Ніякіх рэвалюцый. Справа ў тым, што адукацыя — увогуле кансерватыўная сістэма. І гэта з аднаго боку добра, а з другога — не вельмі, калі хочацца неадкладных змен.

Класічны ўніверсітэт, на мой погляд, вышэйшая навучальная ўстанова, дзе галоўнай фігурай у навучальным працэсе з'яўляецца студэнт. Для гэтага важна навучыць яго самастойна здабываць веды. Ён павінен самастойна авалодваць ведамі не толькі праз аўдыторныя і практычныя заняткі, не толькі праз лекцыі, а пры дапамозе ўласнай працы. І вось гэту працу трэба належным чынам арганізаваць.

Да яе трэба рыхтаваць са школы. А ў нас школа працуе, каб вучыць і толькі вучыць, а не падштурхоўваць да самастойнага авалодвання ведамі. Гэта вельмі няпростая справа, і адразу яе не вырашыць. Сістэма навучання ў вышэйшых навучальных установах, да якой мы толькі ідзем, існуе не толькі на Захадзе, але і ў лепшых ўніверсітэтах Кітая, Усходняй Еўропы. Аднак мы не будзем капіраваць тое, што ёсць у ЗША або Кітаі. Трэба знайсці свой шлях, абпіраючыся на той вопыт, які ўжо існуе. У нас няма абстрактнага студэнта, у нас ёсць канкрэтны

беларускі студэнт, які спасцігае вышэйшую адукацыю, што ў значнай ступені абпіраецца на вопыт савецкай школы. Вось з чаго мы павінны зыходзіць. Толькі тады, калі мы гэта прыемем да ўвагі, можна будзе належным чынам выкарыстоўваць і замежны вопыт.

Пра метадыкі мы ўжо двойчы размаўлялі з дэканамі. Гэта сутнасці, на першым этапе ідзе размова, каб наладзіць кантроль за самастойнай працай студэнтаў, і ў першую чаргу — пры дапамозе інфармацыйных тэхналогій. Зразумела, тэсціраванне не можа быць галоўным у гэтым працэсе, але як частка гэтага працэсу яго можа існаваць.

— Вы самі працавалі ў якасці прафесара БДУ да свайго рэктарства і маглі назіраць, на якім узроўні знаходзіцца тут адукацыя. Апошнім часам шмат гаворыцца аб яе зніжэнні. На Вашу думку, хто ў гэтым вінаваты — выкладчыкі ці студэнты?

— Па-першае, ўніверсітэт у апошнія гады павялічыў колькасць навучэнцаў па некаторых сацыяльных напрамках. Калі, напрыклад, у савецкі час кожны семі выпускнік мог трапіць у вышэйшую навучальную ўстанову, то цяпер — кожны другі. Паўстае пытанне: ці належным чынам былі падрыхтаваны выкладчыкі да такога масавага павелічэння колькасці студэнтаў? Мне здаецца — не зусім. Па-другое, я не лічу, што сярэдняя школа сёння належным чынам рыхтуе кожнага другога свай-

го выпускніка да вучобы ў вышэйшай навучальнай установе, асабліва ў Беларускам дзяржаўным ўніверсітэце.

Чаму назіраецца зніжэнне якасці адукацыі? ВДУ не падрыхтавана да такога наплыву студэнтаў, і школа належным чынам не рыхтуе такую колькасць навучэнцаў да вучобы ў ВДУ. Гэта адбываецца ва ўсім свеце, дзе назіраецца масавая вышэйшая адукацыя.

Нядаўна ва ўніверсітэце створаны студэнцкі савет па якасці адукацыі. Будзем працаваць разам.

— Наколькі хутка будзе мяняцца ў БДУ змест і форма адукацыйнага працэсу?

— Мы на гэтай тэме ўжо спыняліся, але больш падрабязна я магу сказаць такім чынам: на сённяшні момант у лепшых навучальных установах у свеце прыкладна адна траціна аб'ёму навучальнай працы адольваецца самімі студэнтамі, а дзве траціны — пад кіраўніцтвам выкладчыкаў. Сёння ВДУ ў нашай краіне сутыкнуліся з такой праблемай: колькасць выкладчыкаў скарачаецца ў параўнанні з колькасцю студэнтаў, і калі захоўваць сістэму навучання так, як яна існуе, то выкладчыкі загінуць пад грузам заняткаў. Трэба сказаць, што ва ўніверсітэце нашмат лепшая сітуацыя. Таму ў нас ёсць час, але ўсё адно трэба спысваць, таму што ўніверсітэт павінен быць прыкладам для ўсіх навучальных устаноў і раней за іншых ведаць, якім чынам трэба рэарганізаваць навучальны працэс, дзе студэнт будзе галоўнай фігурай. Аднак вялікія змены можна будзе ўвядзіць толькі праз некалькі гадоў, не меней. Да пастаўленай мэты трэба рухацца паступова.

Апошнім часам я як прафесар Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы БДУ часта наведваўся з лекцыямі ў рэгіянальныя ўніверсітэты. Вядуцца перамовы з іх рэктарамі, таму што ў нас ёсць шэраг аднолькавых задач. І калі не паспее ўсе іх вырашыць БДУ, дапамогуць іншыя. Я думаю, што да канца лютага наш ўніверсітэт заключыць адпаведныя дамоўленасці з усімі класічнымі ўніверсітэтамі краіны. Трэба аб'ядноўвацца.

— Ці можна больш падрабязна расказаць аб імкненні далучыць БДУ да так звананага “балонскага працэсу”?

— Справа ў тым, што ёсць розныя думкі адносна “балонскага працэсу”. Мае думкі насконт гэтага сугучны з думкамі рэктара Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта Віктара Антонавіча Садоўнічага. І ён, і я ду-

маем найперш над тым, як гэта арганізаваць, як да гэтага падыходзіць, у якім тэмпе, якія крокі павінны быць першымі. “Балонскі працэс” — гэта нейкая агульнаеўрапейская мадэль вы-

шэйшай школы. Заўсёды гавораць аб дзвюх ступенях — бакалаўра і магістра. Але на самай справе там на першым месцы стаіць якасць. І калі працаваць над тым, каб не страціць якасць адукацыі, то можна пазнаць падыходзіць да выканання асобных пунктаў “балонскай дэкларацыі”. Тое, што з'яўляецца відавочным для Заходняй Еўропы, для нас застаецца нязвыклым, таму што сёння мы толькі пераходзім да новай структуры эканомікі. Вышэйшая школа не існуе асобна ад грамадства. Вышэйшая школа існуе ў канкрэтных эканамічных умовах, у канкрэтнай арганізацыі сацыяльна-эканамічнага жыцця, і ў адрозненне ад школы, якая рыхтуе да жыцця і проста дае адукацыю, вышэйшая школа дае прафесію. А прафесія павінна мець шчыльную сувязь з патрабаваннямі эканомікі. Але ў нас шчыльнай сувязі паміж патрабаваннямі эканомікі і тым, што даюць ўніверсітэты, яшчэ пакуль што не існуе. Гэта значыць, што ў нас умовы іншыя ў параўнанні з заходнеўрапейскімі краінамі, якія былі ініцыятарамі гэтага працэсу. А таму трэба мець і іншыя падыходы да выканання гэтых іншых пунктаў дэкларацыі. Галоўнае — нацыянальны інтарэсы, якасць нашай адукацыі, падрыхтаванасць нашых спецыялістаў для нашай краіны.

— Пасля прызначэння рэктарам Вы пачалі актыўна сустракацца са студэнтамі...

— Ужо быў на фізічным факультэце. Некалькі разоў сустракаўся са студэнцкім актывам. Наведваўся ў інтэрнаты. Разам з міністрам адукацыі Беларусі Аляксандрам Міхайлавічам Радзьковым размаўляў са студэнтамі механіка-матэматычнага факультэта. Буду сустракацца з нашым студэнцкім са-

Але я яшчэ раз падкрэсліваю, ніякіх рэвалюцыйных замахаў не будзе. Толькі тады, калі пазнаёмімся з кожным, можна будзе весці размову, каб перадаць іх адпаведныя міністэрствы.

— Ці будуць заканчвацца новабудовы БДУ?

— Будулі будзем заканчваць. Мы павінны ў наступным календарным годзе давесці да ладу юрыдычны факультэт. На новы факультэт журналістыкі

ветам па якасці адукацыі. Трэба, каб студэнты пазнаёміліся са мной асабіста дый каб я паглядзеў у іх вочы. Толькі тады можа ўзнікнуць давер да новага рэктара. Тады пойдзе размова, што трэба зрабіць, каб наша ўніверсітэцкае жыццё было лепшым...

— Мабыць, многіх студэнтаў цікавіць: ці будзе праводзіцца ў БДУ электронны студэнцкі білетай?

— Я папрасіў спецыялістаў прааналізаваць гэтую сітуацыю і зрабіць мне дзведку. Іх пункт гледжання мне вядомы. Цяпер я пазнаёмлю з ім спецыялістаў з БДУ. І калі яны адкажуць здавальняюча, будзем ісці далей. Аб тым, што гэта трэба рабіць, гаворкі няма. Размова ідзе толькі аб тым, як гэта трэба рабіць. Таму што існуюць розныя падыходы. Можна зрабіць значна танней для студэнтаў.

— А ці будуць рэарганізаваны вытворчыя падраздзяленні БДУ, якія, як лічыцца сёння, не ўліваюцца ў паняцце класічнага ўніверсітэта?

— Паступова. Я ўжо пераканаўся, што некаторыя з іх ніякага дачынення да ўніверсітэта не маюць. Вось, напрыклад, нядаўна адбылося акцыянаванне прадпрыемства “Сейсматэхніка БДУ”, якое знаходзіцца ў Гомелі. Ёсць яшчэ прадпрыемства металаканструкцый у Пухавічах.

яшчэ патрэбны дадатковыя грошы. Закладзены падмурак факультэта міжнародных адносін, што каля “Макдональдса”. Месяцы чатыры не вылося яго фінансаванне. Але са студзеня зноў хуткімі тэмпамі панецца будаўніцтва, і я спадзяюся, што да канца наступнага года факультэт міжнародных адносін будзе скончаны. Збіраемся і надалей праводзіць рамонт у інтэрнатах. Хаця колькасць грошай змяншаецца.

— У Беларускам дзяржаўным ўніверсітэце раней праводзілася шмат шоу-праграм, напрыклад, прысвечаных Дню першакурсніка, “Выпускны бал” і г.д. Ці захаваецца гэтая традыцыя і надалей?

— Вядома. Толькі, мабыць, рэктар будзе лаводзіць сябе на гэтых святах больш традыцыйна. Зразумела, кожны мае свой падыход да выяўлення сваёй асобы. Адно магу сказаць дакладна: замежных артыстаў запрашаць не будзем. Я думаю, што ў нас ёсць не горшыя.

— БДУ сустракае Новы год з новым рэктарам. Што Вы жадаеце студэнтам і супрацоўнікам ўніверсітэта?

— Упэўненасці ў сабе і ва ўніверсітэце!

Ганна ЛАГУН
Фотаздымак
Генадзя КРАСКОЎСКАГА

Васіль Іванавіч Стражаў нарадзіўся ў 1944 годзе. Па нацыянальнасці рускі.

Адукацыя вышэйшая, скончыў фізічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта і аспірантуру Інстытута фізікі Акадэміі навук БССР. Доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар.

Працоўную дзейнасць пачаў у 1970 годзе ў якасці старшага інжынера-канструктара Інстытута фізікі.

У 1972—1975 гг. вучоны сакратар аддзялення фізіка-матэматычных навук Акадэміі навук БССР.

З 1975 года на партыйнай працы ў аддзеле навукі Мінскага абкама і Мінскага гаркама КПБ.

З 1980 года загадчык кафедры тэарэтычнай механікі Беларускага інстытута механізацыі сельскай гаспадаркі.

Потым працаваў на кіраўнічых адміністрацыйных пасадах у Міністэрстве адукацыі БССР.

З 1991 года намеснік міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь.

26 жніўня 1994 года Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь прызначаны міністрам адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь.

У верасні 2001 года Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь склаў паўнамоцтвы перад новаабраным Прэзідэнтам.

З 17 лістапада 2003 года Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь прызначаны рэктарам БДУ.

ДАЛУЧАЙЦЕСЯ!

Акцыя "Мы разам"

Напярэдадні Новага года камітэт Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі БДУ праводзіць акцыю "Мы разам" у падтрымку дзіцячых дамоў Мінска. Дзеці будуць радыя на Новы год атрымаць вашыя падарункі: цацкі, вопратку, кнігі, касеты... Чакаем Вас у галоўным корпусе БДУ, каб. 205, тэл. 209-52-61

ВЫСТАВЫ

Каменная казка

Традыцыйная Міжнародная мінералагічная выстава-кірмаш "Каменная казка" адбылася ў актавай зале галоўнага корпуса нашага ўніверсітэта 10—14 снежня. Праходзіла яна 31-ы раз і сёлета прывячалася 125-годдзю з дня нараджэння акадэміка М.Ф. Бліядухі. Апрача таго, у музеі землязнаўства былі прадстаўлены выставы "Палеаналагічнае лета — 2003" і "Абуджаны ў пакуце дух". 11—12 снежня таксама адбылася дэманстрацыя слайд-фільма і чытанне лекцый.

НАВУКА

Сістэма для разведкі

Новы шматканальны тэлеметрычны комплекс сейсмаразведкі для аснашчэння беларускіх геалагаў сучаснымі пошукавымі сродкамі створаны ў Інстытуце прыкладных фізічных праблем імя А.Н. Сеўчанкі БДУ. Камп'ютарная сістэма дапамагае знаходзіць нафту, газ і іншыя карысныя выкапні. Вынаходства працуе практычна без промахаў і на сваіх магчымасцях не саступае найлепшым сусветным аналагам.

ГОСЦІ

Сустрэча на геафаку

На геаграфічным факультэце стала ўжо традыцыяй праводзіць сустрэчы з прадстаўнікамі творчай інтэлігенцыі. Вось і сёлета выкладчыца беларускай мовы Людміла Уладзіміраўна Хрышчановіч арганізавала сустрэчу з Уладзімірам Арловым, вядомым пісьменнікам і публіцыстам, а таксама са Змітром Бартосікам, беларускім бардам і журналістам. На сустрэчы гучалі песні, Ул. Арлоў чытаў свае творы, расказваў пра цікавыя старонкі сваёй біяграфіі, аздабляючы свой апавед жартамі. Кожны ахвотны мог задаць пытанні, якія яго зацікавілі. У аўдыторыі панавала атмосфера шчырасці і цеплыні, сяброўства і ўзаемапарушэння. Студэнты яшчэ доўга будуць згадваць гэты чароўны вечар, які прынёс шмат незабыўных уражанняў.

Выказваем шчырую ўдзячнасць Уладзіміру Арлову і Змітру Бартосіку, якія згадзіліся прыйсці, нягледзячы на занятасць, а таксама любімай усімі студэнтамі Людміле Уладзіміраўне і намесніку дэкана Міхаілу Васільевічу Кухарчыку, які дапамог у арганізацыі гэтай сустрэчы.

Людміла ГРЭСЬ і Юлія БОГДАН, студэнткі геафака

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Ноўтбук для хіміка

Навучэнцы БДУ сталі пераможцамі Інтэрнэт-алімпіяды, арганізаванай хімічным факультэтам Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта і кампаніяй "InnoCentive". Алімпіяда адбылася 30 лістапада ў рэжыме on-line і доўжылася 5 гадзінаў. Удзел у ёй узялі студэнты I—V курсаў і аспіранты ўніверсітэтаў і хіміка-тэхнічных ВНУ Расіі, краінаў СНД і Балтыі. Для пераможцаў алімпіяды былі вызначаны 3 першыя месцы, 7 другіх і 15 трэціх. Апрача таго, вызначаліся аўтары найлепшых рашэнняў па кожнай задачы. Усе пераможцы атрымалі прызы: першыя месцы — ноўтбукі, другія — лічбавыя фотаапараты, трэція — сканеры. Усім удзельнікам, якія набралі больш за 50 % ад балаў абсалютнага пераможцы, уручаліся пахвальныя граматы ўдзельніка алімпіяды.

Студэнт IV курса хіміфака БДУ Юрый Галаўко атрымаў абсалютнае першыństwo на спаборніцтвах: ён набраў 197 балаў і падаў найлепшае рашэнне задачы па біяхіміі. Аспірант таго ж факультэта Аляксандр Набіўлін набраў 135 балаў і заняў другое месца. Дарэчы, найлепшы з гаспадароў алімпіяды — Юрый Шляпнікаў з МДУ набраў толькі 144 балы і апынуўся на другім месцы.

ДАБРАЧЫННАСЦЬ

Дапамагчы інвалідам

Пярвічная прафсаюзная арганізацыя студэнтаў БДУ 3 снежня правяла цыкл мерапрыемстваў, прысвечаных Міжнароднаму дню інваліда. Цяпер у нашым ўніверсітэце навучаюцца больш за 80 студэнтаў-інвалідаў. Усім ім аказвае дапамогу і падтрымку прафкам студэнтаў БДУ. У Дзень інваліда іх запрасілі ў Музей сучаснага выяўленчага мастацтва, дзе адбылася акцыя "Быць ці не быць?", у рамках якой інваліды змаглі наведаць выставу "Дызайн для ўсіх", ініцыятырам якой выступіла Ганаровае консульства Пасольства Швецыі ў Мінску. Потым маладыя людзі

змаглі паўдзельнічаць у дэбатах клуба дабрачыннай маладзёжнай арганізацыі "Розныя—роўныя", абмеркаваць хвалюючыя іх тэмы. Тутсама адбылася прэзентацыя дзейнасці беларускіх і шведскіх арганізацый, якія займаюцца вырашэннем праблем людзей з абмежаванымі фізічнымі магчымасцямі. Скончылася праграма мерапрыемстваў спектаклем народнага студэнцкага тэатра "На балконе" паводле п'есы Тэнсі Уільямса "3N, ці Нешта Нявыказанае Намі". Пярвічная прафсаюзная арганізацыя студэнтаў БДУ дзякуе за дапамогу ў арганізацыі свята ўпраўленню па справах культуры БДУ, Саюзу жанчын БДУ, БМГА "Розныя—роўныя".

Лілія САВІЦКАЯ

КУРСЫ

Гукавы дызайн на камп'ютары

На пачатку снежня ў Міжнароднай вышэйшай школе бізнесу і менеджменту тэхналогій БДУ адбылася прэзентацыя курсаў "Гукавы дызайн на камп'ютары". Такія курсы ў Беларусі арганізаваны ўпершыню. Чалавек апошнімі дзесяцігоддзямі навучыўся імітаваць голас, ствараючы яго электронны аналаг, выкарыстоўваючы лічбавы запіс гучы. Веды ў галіне камп'ютарнага гукаінжынерынгу вельмі запатрабаваныя на Захадзе — згадайце хаця б славуіа баевікі і блэкбастэры: яны б не мелі і паловы сваёй папулярнасці без гукавых спецэфектаў.

У Беларусі гэтая сфера дзейнасці таксама імкліва набывае папулярнасць: ды-джэі, гукаінжынеры і гукарэжысёры патрэбныя ў начных клубах, на радыёстанцыях, на студыях гуказапісу, у канцэртных залах і на тэлебачанні. Новыя праграмныя сродкі дазваляюць стварыць хатнюю лічбавую студыю на адным камп'ютары.

Пачатак курсаў запланаваны на люты 2004 года. Запісацца на іх могуць усе, хто хоча стаць спецыялістам у галіне сучасных тэхналогій апрацоўкі гучы, а таксама тых, хто хоча павысіць свой узровень ведаў да прафесійнага. У праграму навучання ўваходзіць ужыванне камп'ютарнай тэхнікі ў шоу-індустрыі, фізіка гучы, асновы аналагавага і лічбавага запісу, MIDI, запіс лічбавых дэражак, звязанне, аналіз фанаграмаў, мантаж, стварэнне рэкламных радыёролікаў і інш. Арганізатары прапануюць два віды навучання: базавае і поўнае — кожны зможа сам вызначыць, які курс патрэбны менавіта яму. Пасля заканчэння курсаў выдаецца пасведчанне дзяржаўнага ўзору аб павышэнні кваліфікацыі.

Руслана ГАСАНОВА

АБ'ЯВЫ

РЭКРАТАТ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА аб'яўляе конкурс на заміячэнне пасады:

**ЗАГАДЧЫКА КАФЕДРЫ фізікі;
ПРАФЕСАРА КАФЕДРЫ фізікі цвёрдага цела;
ДАЦЭНТАУ КАФЕДРАУ: геаметрыі, тапалогіі і метадыкі выкладання матэматыкі, тэорыі функцый, матэматычных метадаў тэорыі кіравання, агульнай матэматыкі і інфарматыкі, грамадзянскага права, прыкладной лінгвістыкі, беларускай літаратуры XX стагоддзя, рыторыкі і метадыкі выкладання мовы і літаратуры, замежнай літаратуры;
СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАУ КАФЕДРАУ: геаметрыі, тапалогіі**

і метадыкі выкладання матэматыкі, класічнай філалогіі, раманскіх моваў, фізічнага выхавання і спорту;
ВЫКЛАДЧЫКАУ КАФЕДРАУ: крымінальнага права, грамадзянскага права, экалагічнага і аграрнага права, рыторыкі і метадыкі выкладання мовы і літаратуры, замежнай літаратуры, нямецкага мовазнаўства, беларускай лінгвістыкі і міфалогіі, класічнай філалогіі, тэорыі літаратуры;
АСІСТЭНТА КАФЕДРЫ інфарматыкі.

*Тэрмін конкурсу — адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.
Адрас: 220050, г. Мінск, вул. Бабруйскай, 5-а, БДУ, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.*

ФЕСТЫВАЛІ

Творчасць замежных студэнтаў

Падчас Міжнароднага дня студэнта, 17 лістапада, у канцэртнай зале Нацыянальнага цэнтра мастацкай творчасці дзяцей і моладзі прайшоў заключны этап рэспубліканскага фестывалю творчасці замежных студэнтаў ВУ Мінска "F-ART.by". У гэты дзень адбылося ўзнагароджанне пераможцаў і галаканцэрт.

А напярэдадні тут дэманстравалі сваё майстэрства прадстаўнікі вядучых ВНУ сталіцы. Праграма фестывалю ўключала ў сябе конкурсы:

- на найлепшы дэманстрацыйны стэнд прадметаў нацыянальнай культуры;
- на самую арыгінальную і смачную страву нацыянальнай кухні;
- на найлепшы нацыянальны мужчынскі і жаночы касцюм;
- на найлепшую канцэртную праграму, якая б уключала розныя жанры.

Вельмі цікава глядзеліся

стэнды кітайскай нацыянальнай культуры, падрыхтаваныя студэнтамі факультэта даўніверсітэцкай адукацыі БДУ (ФДА БДУ). Ад ахвотных сфатаграфаваліся побач з кітайскімі студэнтамі, якія дэманстравалі нацыянальныя касцюмы, не было адбою. У захапленні былі сябры журы і ад кітайскай нацыянальнай кухні, а некаторыя падыходзілі да столікаў па некалькі разоў — каб прадгустываць. Студэнты БДУ атрымалі дыпламы I ступені за найлепшы нацыянальны касцюм, найлепшы стэнд прадметаў нацыянальнай культуры і найлепшую страву нацыянальнай кухні.

Мастацкую праграму адкрыў выступ студэнтаў нашага ўніверсітэта. Яна атрымалася самай разнастайнай і прадстаўнічай з усіх. Кітайскія студэнткі (Чжао Сінь, Ма Чжэнь, Чжоу Цынь, Ван Цынь, Шы Мэй), якія выканалі народны танец "Сарамжлівыя прыгажуні", не толькі сталі пераможцамі кон-

курсу на найлепшы нацыянальны касцюм, але і атрымалі запрашэнне ад уладальніка "Дома моды Vagachkevich" на паказ новай калекцыі высокай моды сезона вясны-лета 2004 года. Спецыяльны прыз Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь атрымала выпускніца ФДА, а цяпер студэнтка I курса БДУ Буй Тхі Біх Тху з В'етнама. Яна выканала песню А. Пахмутавай "Белоруссия".

Велізэрная заслуга ў паспяховым выступе студэнтаў ФДА БДУ належыць найперш кіраўнікам зямляцтва кітайскіх студэнтаў Сюе Цзіну і Лян Цзін, кіраўніцтву і куратарам факультэта, сацыяльным педагогам інтэрната №5 БДУ.

Кожны ўдзельнік фестывалю атрымаў не толькі адпаведны дыплом, але і гарачыя сімпарты таварышаў па навучанні, гледачоў, усіх прысутных.

*У.В. ДАБРЫЯН,
старшы выкладчык ФДА БДУ*

У ВОЛЬНЫ ЧАС

Экспедыцыі ад прафкама студэнтаў

Шмат новых незабыўных уражанняў атрымалі студэнты юрыдычнага і хімічнага факультэтаў БДУ дзякуючы экспедыцыям, арганізаваным пярвічнай прафсаюзнай арганізацыяй студэнтаў.

Зусім няшмат часу прайшло з пачатку першых заняткаў у першакурснікаў. Аднак творча адораная, актыўная моладзь юрфака паспела ўжо паказаць сябе на аглядзе-кон-

курсе груп факультэта, які адбыўся нядаўна на дыскацыі "Ваўчок" і быў прысвечаны 80-годдзю прафкама студэнтаў БДУ. Група, якая перамагла ў конкурсе, атрымала з рук судовай калегіі паездку-экспедыцыю ў старажытны горад на Менцы. Гэта ўнікальнае месца, помнік традыцыям і культуры нашага народа, які месціцца ў некалькіх кіламетрах ад Мінска. Тут студэнты змаглі па-

бываць у культурна-гістарычным комплексе "Беларуская вёска", які захоўвае першапачатковы выгляд арыгінальнай беларускай хаты, карчмы, вясковай школы. Адчуць атмасферу побыту XVI-XIX ст., патрымаць у руках культавыя прадметы тых часоў, атрымаць асалоду ад немудрагелістай гасціннасці вясковага дома — гэта і пазнаваўча, і цікава.

А студэнтам хіміфака прафсаюз дапамог арганізаваць экспедыцыю ў Санкт-Пецярбург: група студэнтскага актыву прабавіла там 2 дні. Студэнты даздаліся шмат цікавага з гісторыі гэтага чудаўнага горада, пабывалі ў Санкт-Пецярбургскім дзяржаўным ўніверсітэце, музеі-кватэры Д.І. Мендзялеева, Этнаграфічным музеі народнай свету, Эрмітажы, Ісаакіўскім саборы, царкве Спаса-на-крыві і г.д.

Лілія САВІЦКАЯ

У Эрмітажы.

РЫХТУЙСЯ ЗАГАДЗЯ

У Новы год —
у блакітным і зялёным

У чым сустрэцца наступны год, год Маллы? Дамінаваць у гэтым годзе будзе стыхія Дрэва, якую на Усходзе звязваюць з сіламі, што дазваляюць людзям правільна арыентавацца ў жыцці, настройвацца на вялікія здзяйсненні і выкарыстоўваць для духоўнага і сацыяльнага росту нават мінімальныя шанцы, якія дае лёс. Гэтым энергіям у прыродзе адпавядаюць зялёны колер (сімвал усяго расліннага) і сіні ці блакітны (сімвал Неба, якое праводзіць да Зямлі касмічную энергію чы).

Аднак не варта забывацца, што на Усходзе асновай для ўсяго расліннага служыць глеба. Таму да асноўных колераў года дадаюць пясочны, цёмна-карычневы і буры, бо гэтыя колеры, як кажа кітайская філасофія, добра ўтаймоўваюць энергію стыхіі Дрэва.

Дзе і з кім
сустрэцца Новы год

лепш адправіцца ў вандроўку. Куды — няважна: яму паўсюль будзе добра. Змяі Новы год найлепш сустрэцца у паўднёвых краінах: там няма снегу, затое багата сонца — хопіць на ўвесь год.

Дзе і з кім сустрэцца Новы год, кожны вырашае самастойна. Аднак ёсць і парады гараскопа накіонт таго, якую кампанію выбраць на гэтае свята. Пацуку навагоднюю ноч лепш за ўсё сустрэцца ў сяброў, сваякоў ці ў якой іншай кампаніі, толькі не дома.

Быку варта падумаць пра навагоднюю паездку ў казачную Фінляндыю: толькі там ён адчуе неапісалную слодыч свята.

Для Тыгра нічога лепш за сямейную атмасферу не будзе: Новы год — сямейнае свята. Вы не пашкадуеце, што застаўся дома, бо цэлы год будзе адчуваць увагу і любоў сваіх блізкіх.

Кот, які любіць гуляць сам па сабе, павінен у навагоднюю ноч наладзіць для сваіх сяброў грандыёзнае свята. Пажадана — у сябе дома.

Цмок любіць падарожнічаць, таму і ў гэтае свята яму

год можна параіць скакаць безаглядна — у якім горадзе спыніцца, там і сустрэне Новы год у рамантычнай і цікавай абстаноўцы. Галоўнае, мець пры сабе пару на такі супынак.

Самотнай Казе найлепш сустрэцца Новы год на караблі: яна мае шанец спаткаць там сваю другую палову.

Малпе ехаць нікуды не трэба — варта схадзіць у рэстаран, дзе няцяжка знайсці сапраўднае свята для страўніка і душы. Асабліва, калі побач будзе сямейныя сябры.

Для Пеўня няма лепшага месца, чым навагодні Парыж: тут яго ахіне рамантыка, гармонія і найлепшыя пачуцці. І так да канца года!

Сабаку на Новы год патрэбна добрая кампанія са старых і надзейных сяброў. Дзе з імі сустрэцца — не так і важна.

Свінні, як і Тыгра, Новы год найлепш сустрэцца дома, у сямейным коле.

ХОЧАЦЕ — ПРАВЕРЦЕ

Што нас чакае ў 2004 годзе

МАЛПА

Для многіх людзей гэтага знака год стане пачаткам новага 12-гадовага цыкла, таму яны будуць старацца змяніць сваё атачэнне, адмовіцца ад старых устаноў, тармазоў і абмежаванняў, якія часта заміналі ім у год казы. Выявіўшы сілу волі і мэтаксіраванасць, яны адкрыюць новыя грані сваіх талентаў і здольнасцей. Іх вабяць прыгоды і нязведаная далечынь.

Аднак многім Малпам трэба паклапаціцца пра стабільныя партнёрскія адносіны: толькі гэта дапаможа ім справіцца з новым святадчуваннем, а таксама захаваць заваяваныя пазіцыі. Надзейныя партнёры будуць асабліва неабходны ў другой палове года, калі многія Малпы адчуваюць галавакружэнне ад поспехаў і магчымасцяў, якія выпалі на іх долю. Яны могуць пачаць кідаць грошы налева і направа, усё рэзка змяняць, не думаючы пра заўтрашні дзень. У гэты час з імі побач павінны быць блізкія людзі, мудрыя дарадцы і дасведчаныя настаўнікі, каб дапамагчы ім правільна размеркаваць ужо дасягнутае і падумаць пра будучыню.

ПЕВЕНЬ

Для Пеўняў год Малпы будзе дастаткова складаным, бо людзям гэтага знака давядзецца займацца старымі праблемамі, у выніку чаго яны сутыкнуцца са мноствам абмежаванняў і супярэчнасцей, асабліва ў першай палове года.

Засяроджанасць на сабе і назбіраныя праблемы могуць звесці іх з правільнага жыццёвага шляху, таму многім Пеўням вельмі важна ў гэты час мець абаронены тыл. У другім паўгоддзі многіх Пеўняў чакаюць цікавыя падзеі, адкрыцці, што дасць ім магчымасць умацаваць свае пазіцыі ў працы, матэрыяльнае становішча і прыняць удзел у перспектывных праектах.

САБАКА

Год Малпы для большай часткі Сабак будзе важным і плановым установам фінансавага становішча. Нестабільнасць у першай палове года можа нават прымусіць некага з іх шукаць сабе новае месца працы ці спрабаваць прыстасавацца да новай сітуацыі. Зрэшты, гэта не зусім правільна, бо новыя магчымасці, якія з'явяцца ў наступным годзе, могуць дапамагчы Сабакам вызваліцца ад нейкіх негатыўных якасцяў і абудзіць іх творчую актыўнасць, якая асабліва спатрэбіцца ў другой палове года. Нягледзячы на складаныя адносіны з партнёрамі і цяжкасці ў бізнесе, Сабакі знойдуць надзейных сяброў і новыя сферы вывучэння сваіх працоўных якасцяў.

СВІННЯ

У Свінні ў год Малпы могуць адбыцца сур'ёзныя перамены на працы. Цягам першай паловы года здольнасці многіх Свінняў знойдуць вартае прымяненне і

атрымаюць высокую ацэнку. Іх неардынарнае мысленне і стваральны настрой прывядуць да думкі ўзяць на сябе абавязкі кіраўніка.

Абставіны будуць вельмі актыўна падтурхоўваць іх да гэтага ў другой палове года. І калі Свінні не бабяцца рызыкнучы, дык гэты год можа прынесці ім фінансавы поспех і прафесійны рост. Свінні павінны быць гатовыя да змены працы, рэарганізацыі свайго фірмы, што потым можа паспрыць іх дабрабыту.

ПАЦУК

Пацукоў у год Малпы могуць хваляваць нестабільныя адносіны з партнёрамі (як у справах, так і ў каханні). Пазыкі і нявыкананыя абавязкі, а таксама планы, якія не ўдалося ажыццявіць у год Казы, могуць ставіць іх у цяжкае становішча, асабліва ў першай палове года.

Аднак цяжкасці, з якімі сутыкнуцца большасць Пацукоў, зробяць неабходным дакладнае планаванне іх дзейнасці і асабістага часу ў другой палове года. Новыя планы і праекты прымусяць Пацукоў прадэманстраваць вынаходлівасць, пашырыць спектр сваіх дзеянняў, выявіць характар, але ўрэшце прынесуць большы прыбытак, чым меркавалася. Нехта з Пацукоў можа здзейсніць паездку за мяжу, што

многія Тыгры сутыкнуцца са зменамі ў заканадаўстве, разрываў сяброўскіх адносін, сувязяў у каханні. Яны не будуць падрыхтаваныя да ўспрымання новай манеры паводзінаў партнёраў, таму першая палова года можа быць азмірчаная сямейнымі канфліктамі, драмамі і службовымі разборкамі.

Зрэшты, адмова ад асабістых амбіцый, уменне своечасова "затаіцца" дазваляць Тыграм у другой палове года прынесці ў сваё жыццё гармонію, удачу і стабільнасць. Для многіх Тыграў наступны год — пачатак новага 6-гадовага цыкла, які абяцае добрыя перспектывы як на фронце кахання, так і ў фінансавым сэнсе.

КОТ/ТРУС

Для многіх Катоў наступны год — пачатак пашырэння жыццёвых перспектываў. Праўда, яны здзівяцца, бо ў звыклых для іх мясцінах адпачынку і працы з'явяцца новыя людзі. Таму большасць Катоў будуць вымушаны карэнным чынам перагледзець свае адносіны з калегамі, начальствам ці падначаленымі, а таксама з дзецьмі і каханымі.

Гэта вельмі складаны перыяд для прадстаўнікоў гэтага знака, бо можа быць багата непрыемных момантаў і нават шакавальных сітуацый. Толькі ў другой палове года Каты змогуць адчуць сябе больш упэўнена і

час будзе патрэбна абарона, надзейны дом, падтрымка блізкіх сваякоў ці кіраўніцтва. У надзвычай складаным становішчы могуць апынуцца тыя Змеі, якія займаюцца бізнесам.

Шмат што можа быць страчана ці ўпущана таму, што Змеі не здолеюць прыстасавацца да новых законаў і адносін. Толькі ў другой палове года сітуацыя наладзіцца, і многія адчуваюць жаданне больш актыўна выявіць свае бізнес-якасці, умацціць інтуіцыю. Жанчыны-Змеі могуць быць сэксапільнымі і абаяльнымі, і многім мужчынам будзе цяжка супраціўляцца сіле іх гіпнатычнага ўплыву.

Для большасці прадстаўнікоў гэтага знака можа пачацца новая паласа ўдачы, і ў іх знойдзецца дастаткова колькасць памочнікаў, што дазволіць ім кампенсаваць многія прапушчаныя магчымасці.

КОНЫ

Для Коней год Малпы звязаны з пашырэннем кола знаёмстваў, прафесійным ростам, кар'ерай. Перад многімі з іх адкрыюцца новыя далягяды, а здольнасці Коней да стратэгічнага планавання знойдуць шырокі ўжытак. Зрэшты, у першай палове года Коням давядзецца для прадстаўнікоў гэтага знака, бо можа быць багата непрыемных момантаў і нават шакавальных сітуацый. Толькі ў другой палове года Каты змогуць адчуць сябе больш упэўнена і

прынясе багата незабыўных уражанняў і творчых ідэй.

БЫК

У год Малпы Быкі могуць заняцца пераацэнкай жыццёвых прыярытэтаў і ўласных здольнасцяў. Яны ўбачаць, што шмат з таго, што раней удавалася лёгка, у гэтым годзе запатрабуе значных намаганняў, трывання, настойлівасці, але не дасць жаданых вынікаў. Многія з іх будуць здзіўленыя, што дзейнасць, якая раней давала плён, не прыносіць ані матэрыяльнага, ані маральнага задавальнення.

Аднак у другой палове года, калі Быкі асвоіцца з пераменамі і новымі тэндэнцыямі, іх справы хутка пойдуць у гару. Яны змогуць кампенсаваць многія псіхалагічныя і фінансавыя страты, а таксама зрабіць гарманічнымі партнёрскія адносіны і стасункі ў каханні.

ТЫГР

Ад Тыграў гэты вельмі няпросты год запатрабуе ўмення адаптавацца да зменлівай сітуацыі. Звыкнуўшы выйграваць за кошт сілы волі і ўпэўненасці ў сваёй слушнасці, у год Малпы

паспрабуюць змяніць навакольнае асяроддзе ў адпаведнасці са сваім пераменным святапоглядам.

ЦМОК (ДРАКОН)

Для Цмокаў наступны год будзе вельмі добрым: яны змогуць набыць якасці, якіх ім часам не стае, — хітрасць, вынаходлівасць, уменне дамагацца ўласнай карысці, і здолеюць узняцца на новыя вышыні. Гэта таксама будзе спрыяць творчаму і прафесійнаму росту і дазволіць Цмоку валадарыць не толькі ў небе, але і на зямлі.

Другая палова года — менш удалы перыяд для прадстаўнікоў гэтага знака, бо давядзецца адмовіцца ад славалюбных задумак, ад нейкіх планаў і нават ад дадатковых заробкаў, дзеля якіх трэба працаваць болей, чым хацелася б. Аднак прафесіяналізм і мэтанакіраванасць дапамогуць ім дамагчыся рэальнага дабрабыту.

ЗМЯЯ

Пачатак года для Змей — вельмі складаны перыяд, і многія з іх будуць у стане, падобным да лінькі. Большасць ў гэты

могуць разлічваць на поспех у любых пачыненнях, карыстацца заслужанай славай, а іх інтуіцыя і схільнасць да сумленнай і справядлівай гульні забяспечаць ім належнае фінансавае і сацыяльнае становішча.

КАЗА

Год Малпы не абячае многім Козам стабільнасці. Артыстычная натура прадстаўнікоў гэтага знака з цяжкасцю будзе ўспрымаць фамільярнасць, уласціваю большасці навакольных людзей. У першай палове года многім з іх захочацца спакою і меншай актыўнасці, чым будзе трэба ў той перыяд.

Аднак і гэта хутка надакучыць, і ўжо на пачатку другога паўгоддзя многія Козы выйдучы са "спячкі" і будуць цікавіцца падзеямі, якія адбываюцца навокал. Для Коз гэта добры час, каб пачаць новыя творчыя праекты, бізнес-кантакты, якія забяспечаць ім фінансавую самастойнасць і поспех у справах. Іх інтуіцыя дапаможа ім, таму яны здолеюць ажыццявіць многае, пра што нават не маглі марыць.

З НАГОДЫ

Свята з пахам елкі

Не за гарамі навагоднія свята, і ганаровае месца ў нашых кватэрах зоймуць прыгажуні-елкі. З года ў год снежань — сапраўдны сезон палывання на гэтыя вечназялёныя дрэвы. Елкі прыходзяць у нашыя дамы з спецыяльна створаных пад зімовыя свята лесасасадак, ад вытворцаў — у вялікіх кветкавых гаршках (пры належным доглядзе такія дрэвы могуць жыць вельмі доўга). Нехта карыстаецца штучнымі елкамі... Высокія і маленькія, упрыгожаныя і яшчэ не, яны становяцца цэнтрам свята. А пах хвоі, без якога цяжка ўявіць Новы год, можна атрымаць, акуратна зрэзаўшы некалькі лапак і павесіўшы іх на дзверы і сценку.

Настасся *БЕСПРАЗВАННАЯ*, студэнтка II курса факультэта журналістыкі
Фота аўтара

ЗОРКІ ГАВОРАЦЬ

❄️ 2004 год — планы здзейснення!

Паводле кітайскага календара, наступны 2004 год пройдзе пад знакам Зялёнай (Сіняй) Драўлянай Малпы. Год Малпы пачнецца 22 студзеня.

Гэта будзе год канструктыўных магчымасцяў, калі галоўныя ідэі, мэты і надзеі грамадства пачатку XXI ст. могуць пачаць актыўна рэалізоўвацца, набываць канкрэтных абрысы. Гэта можа датычыцца і міжнародных адносін, і эканамічнай сітуацыі, і ўнутрыдзяржаўнага ладу, і ўважання многіх праблем, якія з'яўляюцца вялікай колькасцю людзей. Для многіх 2004 год стане часам рэалізацыі планаў, важным этапам на шляху да паступлення мэтаў.

АВЕН

Бурлівай энергіі, якую Вы выдаткуеце ў наступным годзе, павінна хапіць на абавязанне невялікай таёжнай вёскі. Ваша актыўнасць будзе здзіўляць нават самых зацятых працаголікаў. Аднак варта мець на ўвазе, што свае ўчынкi варта ўсё ж абдумваць і пралічваць наступствы на некалькі крокаў наперад. Першую палову года можна прысвяціць усталёўванню кантактаў і падрыхтоўцы плацдарма для будучых падзвігаў, што не застрабуе вялікага напружання і празмерных намаганняў. Год будзе спрыяльным для прадстаўнікоў творчых спецыяльнасцяў, ды і ўсе астатнія атрымаюць магчымасць рэалізаваць свой творчы патэнцыял. У лютым і траўні могуць узнікнуць пэўныя праблемы з сябрамі і заступнікамі: іх непрадказальнасць можа

падвесці, што выкліка ў Вас неўраўнаважаннасць. У красавіку пажадана не рызыкаваць ані ў чым: будзеце асцярожнымі, не ўбытывайцеся ў авантуры. Жнівень можа стаць пачаткам новага этапу ў справах і перамены ў жыцці. Восень — спрыяльная пара для павышэння прафесійнага ўзроўню і пачатку навучання, што супадае і з правіламі, прынятымі ў міністэрстве адукацыі.

ЦЯЛЕЦ

Калі не палянуецца прыкладзі дастаткова многа намаганняў да дасягнення пастаўленых мэтаў, у 2004 годзе Вы гарантавана дасягнеце жаданага. Гэта будзе ўдалы ў многіх адносінах перыяд. Але выпадковай удачы не чакайце, на шармачку не пашанце. Таму трымацца ўбачу ад авантураў, ад людзей, якія робяць зваблівыя прапановы і абяцаюць лёгкую нажыву: гэтыя прапановы — праўдзівы шлях да краху Вашых надзей. Засяроджайцеся на самых галоўных задачах і мэтах, не выдаткуйце сілы на дробязі. Спрыяльны час для пашырэння сваёй справы, прываблення партнёраў і сяброў да Вашай дзейнасці. У другой палове года сябрам можа спатрэбіцца Ваша дапамога для вырашэння складаных праблем. Найбольш спрыяльны перыяд для творчасці і працы — вясна і лета. У ліпені магчымы кар'ерны рост і нават павелічэнне заробку. Пры канцы восені і на пачатку снежня пажадана зменшыць аб'ём працы, каб пазбегнуць перагружэнняў.

БЛІЗНЯТЫ

Першая палова года абяцае быць вельмі плённай у бізнесовай сферы, ёсць верагоднасць замежных паездак, прафесійнай пераарыентацыі ці пераходу на новую перспектыву працы. Кантакты і разнастайныя сустрэчы прыносяць шмат новай і карыснай інфармацыі, самы праблемны месяц на пачатку года —

студзень, і то па прычыне вялікай колькасці выхадных і ўсеагульнага пахмельнага стану. Сакавік і травень — спрыяльны перыяд для тых, чья праца звязаная з паездкамі і камандзіроўкамі. Пачатак другой паловы года будзе адзначаны нейкай мяжой, калі дэвятдзеца заняцка падвядзеным вынікаў, ёсць імавернасць перагляду прафесійнага планаў. На змену адным бізнес-партнёрам прыдуць іншыя, што прынесе пэўныя перамены ва ўсе бягучыя справы і планы на будучыню. На пачатку ліпеня ўзнікнуць умовы для даўна чаканага скачка па кар'ернай лясціцы. Плённая летняя праца будзе належным чынам ацэнена начальствам, нават калі працаваць Вы будзеце на прысядзібных сотках, а кіраваць Вашай працай будзе крайне пераважны сававо-амаатар. Увосень будзеце пільнымі і ўважлівымі ў дачыненнях з калегамі і партнёрамі па працы. Выкажыце стрыманасць і цярдлівасць, тады на пачатку снежня сітуацыя стане больш зразумелай.

РАК

Ваша прадымальная актыўнасць будзе ўганараваная самімі высокімі ацэнкамі, але неабходна вучыцца аналізаваць мінулыя падзеі і планаваць будучыню. Справы, пачатыя ў студзені, будуць паспяхова развівацца і прыносіць адчувальны плён, з чаго вынікае, што студзень варта правесці за працай, каб дарма не марнаваўся такі выдатны час. На жаль, разлічваць у 2004 годзе дэвятдзеца пераважна на сябе. Будзеце асцярожнымі ў дачыненнях з партнёрамі, асабліва замежнымі, каб не ашуканца, паспадыяваючыся на іх абяцанкі. У другой палове года першым падлісаваць пагадненні і даваць абяцанні пудумайце, ці хоціць вам сіл для здзяйснення абяцанняга. У гэты перыяд могуць выплыць памылкі і пралікі, дачыненні ў нядаўняй мінуўшчыне.

не. Магчыма, пры збегу пэўных акалічнасцяў Вы зменіце месца працы. Верасень — спакойны месяц, які дазваляе плённа працаваць на поўную моц. У снежні не варта слухацца сваёй недаверлівасці, інакш яна прыпыніць ваш шлях да поспеху.

ЛЕЎ

Вы можаце з задавальненнем адзначыць, што ідэяце правільна абраным жыццёвым шляхам. З'явіцца шанец выйсці на новы прафесійны ўзровень, што прынесе ў Вашая жыццё шмат пераменаў. Пастарайцеся зрабіць вельмі празрыстымі свае дачыненні з партнёрамі, асабліва бізнесовымі. Пазбягайце неабдуманых і безразважных дзеянняў. Суадносьце свае сілы і магчымасці і пастарайцеся не адзіляцца ад абранага шляху. Самым насычаным перыядам можа стаць перыяд з сакавіка па ліпень. У ліпені Вас будзе чакаць заслужаная ўзнагарода — пастарайцеся заслужыць што-небудзь добрае. Вашая праца дазволіць значна ўзяць Ваш аўтарытэт у вачах навакольных. У лістападзе і снежні сітуацыя можа запатрабаваць ад Вас вялікай увагі і ўмення прымаць адказныя рашэнні.

ПАННА

Вам неабходна сабрацца з сіламі і сканцэнтравана, стварыўшы трывалую пляцоўку для будучага прасоўвання наверх па кар'ернай лясціцы. Пачатак новага года — досыць складаны і нялёгкі перыяд. Будзеце асцярожнымі, бо нядабраныя ўспрымальнасць могуць аблітаць Вас сеткай інтрыг. Некаторыя дамовы Вам дэвятдзеца разарваць пад уплывам пэўных акалічнасцяў. Пастарайцеся не рабіць памылак ці, у крайнім выпадку, выпраўляйце іх адразу, інакш Вы рызыкаеце паставіць крыж на сваёй кар'еры. Другая палова года прынесе большую ўстойлівасць у справах, упэўненасць ва ўласных сілах і рэальны шанец увасобіць у жыццё свае задумы і планы. Зьярніце ўвагу, што восень — не самы спрыяльны час для далёкіх камандзіровак. Скарыйцеся зручным момантам: павышайце свой прафесійны ўзровень.

ШАЛІ

У студзені ў Вас з'явіцца праца, якую Вы будзеце рабіць з вялікім задавальненнем. У першай палове года вялікую ролю ў Вашым жыцці могуць адыграць сябры і апекуны, сувязі з якімі сталі значнымі пры канцы 2003 года. У бізнесовых справах лепш за ўсё быць асцярожным, не казаць неабдуманых словаў і не даваць нерэальныя абяцанні. Перш чым нешта кардынальна змяніць у сваім жыцці, усё добра прадумайце і ўзважце — нездарма ж Вы нарадзіліся пад знакам Шалю. Прыліў натхнення можа наведваць Вас у ліпені: накіруйце свой творчы патэнцыял на вырашэнне сямейных праблемаў — вынік атрымаецца ашаламляльным. Лістапад — спрыяльны час для вырашэння назіраных праблемаў і падпісанна дамоваў з новымі цікавымі партнёрамі. У снежні пажадана не рызыкаваць і не пераацэньваць уласных магчымасцяў.

СКАРПІЕН

Пастарайцеся максімальна поўна выкарыстаць новыя маг-

чымасці, якія вам прынясе гэты год. Не выключана, што Вам удасца пачаць сваю справу і паспяхова развіць бізнес. Найбліжэйшая будучыня падаецца ў ружовым святле, перспектывы на аддаленую будучыню таксама пакуль выглядаюць прыябнымі і павінны застацца такімі, калі Вы будзеце дбаць пра гэта. Ахвотныя змяніць працу, пачаць новую справу ці яшчэ неяк заявіць пра сябе могуць скарыстацца спрыяльнымі магчымасцямі першай паловы года. У першай палове студзеня можа з'явіцца некалькі бізнес-прапановаў, якія наўрад ці варта прымаць усур'ез. Неабдуманія дзеянні могуць лашко-дзіць заўжды, аднак менавіта ў 2004 годзе іх варта пазбягаць — наступствы будуць проста катастрафічнымі. Другая палова студзеня, люты і красавік — спрыяльныя месяцы для прафесійнага росту і павышэння кваліфікацыі. Больш давярайце партнёрам па бізнесе і калегам па працы. Самай неабходнай для Вас тактыкай стане стварэнне атмасферы цэльнай і сяброўства на працоўным месцы. Чакайце прыходу лета, беражыце сілы і ідэі. Лістапад — чудовы месяц, які дазваляе паглыбіць і пашырыць Вашыя звабвы.

СТРАЛЕЦ

Будзеце рашучым і актыўным, тады вашыя справы ах да пачатку верасня будуць складацца вельмі паспяхова. Пачатак года будзе спрыяць усім, нават самым фантастычным пачыненням — пастарайцеся максімальна скарыстацца кожнаму магчымасці. У тых, хто займаецца бізнесам, з'явіцца рэальная магчымасць пашырэння вытворчасці і ўкладання грошай у прадпрыемствы за мяжой. Ваш досвед атрымае высокую ацэнку ў ўсеагульную пазіцыю ў верасні могуць узнікнуць нейкія перашкоды, якія прытармазяць рэалізацыю Вашых планаў і задумаў. Раскрываючы свой творчы патэнцыял, Вы пачынаеце генераваць плённыя і нават геніяльныя ідэі. Падзеі навокал шмат у чым будуць залежаць толькі ад Вас, таму не вешайце нос, будзеце пэўныя — усё ў Вас атрымаецца.

КАЗЯРОГ

Будучы год удалы для кар'еры ў разнастайных пачыненнях — як у прасоўванні новых ідэй, так і ў змене працы ці авалодванні новай прафесіяй. У студзені ў Вас з'явіцца шанец атрымаць некалькі выгадных бізнес-прапановаў. Найбольш цяжкімі месяцамі могуць стаць травень і верасень, калі Вам дэвятдзеца сабраць у кулак усю сваю волю. Затое ў жніўні і кастрычніку Вы зможаце даць рады ў самых здавалася б, невырашальных праблемах. Бліжэй да восені бурлівыя жарсці сціхнуць, і Вы зноў зоймецеся звыклдай працай. У снежні Ваш прафесіялізм будзе ацэнены досыць высока, каб можна было пачаць задумаваць пра змену сферы дзейнасці — у гэтай Вы ўжо дасягнулі ўсяго. Праўда, гэта не азначае, што так і варта рабіць. Пры канцы года найбольшай каштоўнасцю для Вас стане сяброўства.

ВАДАЛІЎ

У 2004 годзе ёсць верагоднасць значнага зніжэння напружання, аднак разам з ім знізіцца

і актыўнасць. Зрэшты, год не прынесе значных пераменаў: Вас чакаюць пераважна даўно звыклыя праблемы, новых узнікнуць не мусіць. Свешым будзе хіба што расчараванне ад таго, што не апраўдаюцца спадзяванні на прыбытак. Аднак не выключана, што менавіта Вам і ўдасца стаць абраннікам Фартуны. Не трэба спрабаваць нешта кардынальна змяніць у якой бы там ні было сферы: рэзкія перамены ўдалымі не будуць. Другая палова года будзе крыху больш дынамічна, чым першая. Вы нават можаце спакусіцца на нейкую авантуру толькі дзеля прыгажосці задуму, аднак пастарайцеся не ўлазіць у яе занадта глыбока — пакіньце сабе шлях да адступлення. Увосень пазбягайце чужых парадаў — рабіце так, як лічыце патрэбным, гэта засцеражэ Вас ад расчараванняў. Пры канцы года не варта рызыкаваць, бо спадзяванне на ўдачу можа пасяліць у Вашай душы празмерную самаўпэўненасць.

РЫБЫ

Гэты год пройдзе пад знакам розуму. Вы станеце больш мудрым, і Ваша мудрасць адыграе вельмі важную ролю ў вашым уласным жыцці і жыцці людзей вакол Вас. Паспех прынясуць разнастайныя пачыненні, звязаныя з набывцём ведаў і навучаннем іншых таму, што Вы ведаеце самі. Не саромцеся працягваць ініцыятыву: само па сабе нічога адбываецца не будзе. Узрасце і ўмацуецца Ваш аўтарытэт. Вы будзеце схільныя цалкам заглабляцца ва ўсялякую справу, за якую возьмецеся, што дазволіць пераадолець практычна ўсялякую перашкоду з тых, што паўстануць у Вас на шляху. Не выключана, што гэты год зробіць Вас закончаным працаголікам — важна будзе зважаць на дэталі, ставіцца да ўсялякай працы з усёй стараннасцю і сур'езнасцю, каб іншыя маглі быць упэўненымі ў Вас. Самым паспяховым і спрыяльным месяцам у працоўным плане можа стаць травень: Вас чакае незвычайна творчая праца, бізнес-камандзіроўкі, цікавыя сустрэчы. Найбольш складаным і супярэчлівым месяцам, калі Вам, магчыма, нават дэвятдзеца адстойваць сваю незалежнасць, будзе лістапад. Да снежня абстаноўка нармалізуецца, і Вы зможаце сустрэць наступны год з адчуваннем выканага абавязку, у спакойным і размераным рытме жыцця.

❄️ Анастасія
БЕСПРОЗВАННАЯ,
студэнтка ІІІ курса
факультэта журналістыкі
Фото автора

ЗИМНЕЕ

Поблекли летние краски,
Дожди пролились стеной.
На цыпочках, без огласки,
Крадётся зима за мной.

Уносит меня от солнца,
От теплых дней без забот.
Всё это, конечно, вернётся,
Но ждуть ещё целый год...

Зима укрывает снегом
Сердца и души людей.
Замёрзли быстрые реки.
Шумит за окном метель.

Снежинок рой навеваёт
Тихую светлую грусть.
Зима во владенья вступает,
Но шепчет весна: «Вернусь...»

БЕЛАРУСЬКІ УНІВЕРСІТЭТ

Выдаецца з 1929 года

Заснавальнік газеты — БЕЛАРУСЬКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

Газета ўзнагароджана Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР

18 снежня 2003 года

Падпісана да друку 17.12.2003
Ум. друк. арк. 1
Зак. 1346. Тыраж 1000 экз.

Газета зарэгістравана Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па друку.
Рэгістрацыйнае пасведчанне № 149 ад 28 чэрвеня 1996 года.

Распрацоўшчык лагатыпа і дызайну газеты У. У. Васюк

Газета надрукавана ў РУП "Выдавецкі цэнтр БДУ" 220030, г. Мінск, вул. Чырвонаармейская, 6

Рэдактар **Т. М. КАЗАК**

Адрас рэдакцыі: 220050, Мінск, Універсітэцкі гарадок, вул. Бабруйская, 7, паверх 4, пакой 411, тэлефон 209-53-45, e-mail: Gazeta@bsu.by